MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ 4.2.2016
Hallitusneuvos
Vilppu Talvitie

PERUSTUSLAKIVALIOKUNNALLE

Viite: asiantuntijakuuleminen 4.2.2016

ASIA: **HALLITUKSEN ESITYS METSÄHALLITUKSEN UUDELLEENORGANISOINTIA KOSKEVAKSI LAINSÄÄDÄNNÖKSI (HE 132/2015 vp.)**

LAKIEHDOTUKSEN TAUSTA JA SYYT ESITYKSEN ANTAMISEEN

Tausta

Metsähallitukseen sovellettava laki valtion liikelaitoksista (1185/2002; vuoden 2002 liikelaitoslaki) on kumottu vuonna 2010 annetulla lailla valtion liikelaitoksista (1062/2010; vuoden 2010 liikelaitoslaki). Nykyisen kaltaisen liikelaitosmallin jatkaminen siten, että metsätalousliiketoiminta olisi edelleen sijoitettuna osaksi liikelaitosta, ei ole mahdollista. Tämä perustuu ensisijassa siihen, että liikelaitos osana valtiota ei ole konkurssikelpoinen. Kilpailuoikeudellisesti tämä merkitsee sitä, että liikelaitoksella on rajoittamaton valtiontakaus. Komissio ei ole koskaan hyväksynyt markkinatoimijoiden rajoittamatonta valtiontakausta. Valtion liikelaitosta ei voida valtiosääntöoikeudellisten syiden vuoksi muuttaa konkurssikelpoiseksi. Vuoden 2010 liikelaitoslaki ei sovellu Metsähallitukseen, koska mainitussa laissa tarkoitettu liikelaitos ei voi hoitaa julkisia hallintotehtäviä eikä sitä voida rahoittaa talousarviosta.

Toteuttamisvaihtoehdot

Komission kilpailuoikeudelliset vaatimukset voitaisiin toteuttaa periaatteessa neljällä tavalla:
1) Metsähallituksen metsätalousliiketoiminta lakkautetaan;
2) Metsähallituksen metsätalousliiketoiminta ajetaan alas ja Metsähallitus ryhtyy myymään valtion maata koskevia hakkuuoikeuksia;
3) Valtion metsätalouskäytössä olevat maat myydään; tai
4) Metsähallituksen metsätalousliiketoiminta siirretään markkinaehtoisesti toimivalle tytäryhtiölle.

Valittu malli

Toteutettavaksi on valittu malli, jossa Metsähallituksen metsätalousliiketoiminta siirretään markkinaehtoisesti toimivalle Metsähallituksen tytäryhtiölle. Poliittisesti on linjattu, että valtion maat pysytetään valtion suorassa omistuksessa. Tämän vuoksi on rakennettu järjestely, jossa valtion maa- ja vesiomaisuuden omistusoikeuden sijasta perustettava osakeyhtiö saa siirtokelvottoman oikeuden

metsätalouden harjoittamiseen Metsähallituksen hallinnassa olevalla tuottovaateen alaisella maa- ja vesiomaisuudella.

VALTIOSÄÄNTÖOIKEUDELLISET KYSYMYKSET

Metsähallituksen liikelaitosmalli

Perustuslain 84 §:n 4 momentti sisältää perussäännökset valtion liikelaitoksista. Mainitun momentin mukaan valtion liikelaitosten toiminnan ja talouden yleisistä perusteista säädetään lailla. Liikelaitoksia koskevia tuloarvioita ja määrärahoja otetaan talousarvioon vain siltä osin kuin lailla säädetään. Tämä perustuslain säännös luo mahdollisuuden liikelaitosten nettobudjetointiin. Lisäksi perustuslain 84 §:n 4 momentin viimeisen virkkeen mukaan eduskunta hyväksyy talousarvion käsittelyn yhteydessä liikelaitosten keskeiset palvelutavoitteet ja muut toimintatavoitteet. Tämä säännös antaa eduskunnalle toimivallan tehdä erityisiä, liikelaitosten palvelu- ja toimintatavoitteita koskevia päätöksiä talousarviopäätöksen yhteydessä.

Perustuslain 84 §:n 4 momentissa tarkoitettu laki, jolla valtion liikelaitosten toiminnan ja talouden perusteista on tällä hetkellä säädetty, on vuoden 2010 liikelaitoslaki. Mainittu vuoden 2010 liikelaitoslaki ei koske Metsähallitusta. Vuoden 2010 liikelaitoslain mukaan valtion liikelaitokset ovat valtionhallinnolle sisäisiä palveluja tuottavia laitoksia. Ne eivät hoida julkisia hallintotehtäviä, eikä niitä voida rahoittaa valtion talousarviosta. Vuoden 2010 liikelaitoslaki poikkeaa siten olennaisesti aikaisemmasta valtion liikelaitosmallista. Vuoden 2010 liikelaitoslain 21 §:n siirtymäsäännöksen mukaan Metsähallitukseen sovelletaan kumottua vuoden 2002 liikelaitoslakia, kunnes Metsähallituksesta toisin säädetään.

Perustuslain 84 §:n 4 momentissa ei oteta kantaa siihen, säädetäänkö liikelaitoksista yleislailla, erityislailla vai sekä yleislailla että erityislaeilla. Vuoden 2010 liikelaitoslaki on tavallisessa lainsäätämisjärjestyksessä säädetty laki, josta voidaan poiketa myöhemmällä samassa järjestyksessä säädettävällä lailla. Metsähallitusta koskien ei ole tarkoitus poiketa vuoden 2010 liikelaitoslaista vaan säätää kokonaan uusi laki Metsähallituksesta ja sen liikelaitosmuodosta. Tämä merkitsee valtiosääntöoikeudellisesti Metsähallituksen uudelleenorganisoinnin kannalta sitä, että Metsähallitusta koskevaan uuteen lakiin on otettava tarpeelliset säännökset liikelaitoksen toiminnan ja talouden yleisistä perusteista.

Metsähallituksen nykyisiin tehtäviin kuuluu sekä julkisia hallintotehtäviä että liiketoimintaa. Näitä tehtäviä koskeva sääntely on säädetty aikanaan eduskunnan perustuslakivaliokunnan myötävaikutuksella (PeVL 38/2004 vp, PeVL 47/2004 vp). Metsähallituksen liiketoimintaa harjoitetaan nykyisin myös Metsähallituksen tytäryhtiöissä liikelaitoskonsernia koskevien kumotun liikelaitoslain säännösten mukaisesti. Konsernimallia ja liiketoimintojen yhtiöittämistä tytäryhtiöihin on noudatettu myös eräissä muissa liikelaitoksissa.

Metsähallituksen uudelleenorganisoinnissa sen tehtävät säilyisivät sinänsä nykyisellään, mutta liiketoimintatehtävät organisoitaisiin osittain uudella tavalla. Uudistuksessa on tarkoitus yhtiöittää Metsähallituksen liiketoiminnat, jotta ne täyttäisivät unionin kilpailusääntelyn edellyttämät vaatimukset. Ehdotetun mallin mukaan liikelaitos vastaisi liikelaitoskonserniin kuuluvien, valtion omistuksessa olevien tytäryhtiöiden omistajaohjauksesta. Perustuslain 84 §:n 4 momentti ei sulje pois mahdollisuutta, että liikelaitos harjoittaa liiketoimintaa tytäryhtiöiden välityksellä. Vuoden 2002 liikelaitoslaki lähti tytäryhtiöiden perustamismahdollisuudesta ja siitä ajatuksesta, että tytäryhtiöt otetaan huomioon, kun arvioidaan laitoksen liiketoiminnallista luonnetta. Jos liikelaitos harjoittaa liiketoimintaa tytäryhtiöiden välityksellä, olennaista on, että liikelaitoskonserni kokonaisuutena arvioiden

täyttää liiketoiminnan tunnusmerkit, jotka voidaan kiinnittää markkinaehtoisuuteen ja liiketaloudellisten periaatteiden noudattamiseen. Tällainen organisaatiomalli ei poikkea sillä tavoin olennaisesti aikaisemmasta liikelaitosmallista, että perustuslaista voitaisiin katsoa asettuvan esteitä järjestelylle. Metsähallituksen organisoinnille liikelaitokseksi, jossa avoimilla markkinoilla tapahtuvaa liiketoimintaa harjoitetaan tytäryhtiömuodossa, ei siten ole nähtävissä estettä perustuslain 84 §:n 4 momentin kannalta.

Julkisia hallintotehtäviä hoitavan yksikön asema

Ehdotetun metsähallituslain 15 §:n mukaan Metsähallituksessa on julkisten hallintotehtävien hoitamista varten erillinen julkisia hallintotehtäviä hoitava yksikkö, jonka päällikkönä toimisi luontopalvelujohtaja. Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät luetellaan ehdotuksen 5 §:ssä lähinnä viittauksina muihin lakeihin. Lisäksi julkisia hallintotehtäviä hoitava yksikkö vastaisi Suomen luonnonsuojelualueverkoston hoidosta ja käytöstä sekä muiden Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien hoitoon tarkoitettujen maa- ja vesialueiden sekä muun omaisuuden hoidosta. Metsähallitukselle säädetyt julkiset hallintotehtävät säilyisivät asiallisesti ennallaan.

Yksiköllä on ehdotetun metsähallituslain 28 §:n mukaan oma rahoitus valtion budjetissa. Ehdotetun lain 5, 25 ja 26 §:n mukaan julkisten hallintotehtävien hoidon kannalta tarpeellinen omaisuus eriytettäisiin voiton tuloutuksen perusteena olevasta omaisuudesta eikä sillä olisi tuottovelvoitetta. Julkisten hallintotehtävien hoitoon liittyvästä ratkaisuvallasta on säädetty ehdotuksen 18 §:ssä. Julkisten hallintotehtävien hoito olisi eriytetty Metsähallituksen hallituksen ja toimitusjohtajan toimivallasta. Maa- ja metsätalousministeriö sekä ympäristöministeriö ohjaisivat ja valvoisivat 19 §:n 1 momentissa säädetyllä tavalla toimialojensa osalta julkisten tehtävien hoitoa samalla tavoin kuin muitakin alaisiaan virastoja ja laitoksia. Valtioneuvosto- ja ministeriötasolle kuuluisivat myös yksikön päällikön sekä metsästystä, kalastusta ja erävalvontaa koskevia julkisia hallintotehtäviä hoitavan erätalousjohtajan nimitys- ja irtisanomisvalta sekä heitä koskevat muut virkamiesoikeudelliset asiat. Julkista valtaa käyttävien henkilöiden palvelussuhde olisi virkasuhde, ja he toimisivat virkavastuulla, joten he vastaavat virkatoimiensa lainmukaisuudesta perustuslain 118 §:n mukaisesti. Lisäksi ehdotuksen 20 §:ssä säädetään virkavastuulla aiheutetun vahingon korvaamisesta. Päätöksistä on muutoksenhakumahdollisuus viime kädessä tuomioistuimeen 21 ja 22 §:n mukaisesti, joten oikeusturvaa koskevissa järjestelyissä ei ole ministeriöiden alaisista muista valtion virastoista tai laitoksista poikkeavia piirteitä. Perustuslain 21 §:n oikeusturvan ja hyvän hallinnon vaatimukset koskevat julkisten hallintotehtävien hoitoa.

Perustuslakivaliokunta on aiemmin katsonut, että Metsähallituksen yhteyteen perustettavaa julkisten hallintotehtävien yksikköä parempi vaihtoehto olisi Metsähallituksen viranomaistehtävien hoitaminen erillisessä virastossa tai keskuksessa (PeVL 38/2004 vp, 46/2005 vp. Virkamiestehtävien osoittaminen Metsähallituksen yhteydessä toimivaan liikelaitoksesta erilliseen ja riippumattomaan viranomaisyksikköön on perustuslakivaliokunnan mukaan kuitenkin tapa lailla organisoida virkamieshallintoa eikä järjestelyssä ole perustuslain kannalta huomauttamista. Maa- ja metsätalousministeriö toteaa, että Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät liittyvät pääsääntöisesti sen hallinnassa olevan maa- ja vesiomaisuuden hoitoon ja käyttöön. Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien yksikön muodostamiselle voimassa olevaa lakia vastaavasti on painavat perusteet, koska Metsähallituksen hallinnassa olevat valtion maa- ja vesialueet muodostavat kokonaisuuden, johon kohdistuvat hoito-, käyttö- ja suojelutehtävät on tarkoituksenmukaista hoitaa yhdessä organisaatiossa. Kun Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien hoito rahoitetaan valtion budjettirahoituksella, tehtäviä hoitava yksikkö on eriytettävä muusta liikelaitoksesta.

Julkisen hallintotehtävän antaminen muulle kuin viranomaiselle

Ehdotetun metsähallituslain 18 §:n 2 momentin mukaan maastoliikennelain 4 §:ssä, kalastuslain 5 §:ssä ja metsästyslain 6 §:ssä tarkoitetuille luville tai päätöksille voidaan vahvistaa aluekohtaiset kiintiöt. Säännöstä koskevien perustelujen mukaan kiintiöitä vahvistettaessa tulee soveltuvin osin ottaa huomioon saamelaisten ja paikallisten asukkaiden perinteiset oikeudet elinkeinon harjoittamiseen sekä erityisperusteiset oikeudet samoin kuin kuntalaisten lakiin perustuvat kalastus- ja metsästysoikeudet.

Lakiehdotuksen mukaan luontopalvelujohtaja ja erätalousjohtaja voivat kiintiöiden puitteissa siirtää yksittäisiä lupia koskevaa päätösvaltaa Metsähallituksen muulle virkamiehelle tai toimihenkilölle tai sellaiselle ulkopuoliselle yhteisölle, jota riippumattomuuden, luotettavuuden, asiantuntemuksen ja muiden seikkojen perusteella on pidettävä tehtävään sopivana. Ehdotettu menettely vastaa voimassa olevaa metsähallituslakia. Päätösvallan siirtämistä on arvioitava perustuslain 124 §:n valossa. Sen mukaan julkinen hallintotehtävä voidaan antaa muulle kuin viranomaiselle vain lailla tai lain nojalla, jos se on tarpeen tehtävän tarkoituksenmukaiseksi hoitamiseksi eikä vaaranna perusoikeuksia, oikeusturvaa tai muita hyvän hallinnon takeita. Merkittävää julkisen vallan käyttöä sisältäviä tehtäviä voidaan kuitenkin antaa vain viranomaiselle. Metsähallituksen ja lupia myöntävän ulkopuolisen yhteisön toimintaan myönnettäessä lupia kiintiön puitteissa sovellettaisiin, mitä hallintolaissa, viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa, kielilaissa ja saamen kielilaissa säädetään. Lisäksi Metsähallituksen ja lupia myöntävän ulkopuolisen yhteisön toimintaan sovellettaisiin rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä.

Kiintiöiden puitteissa myönnettävät luvat ovat rutiininomaisia lupia, joihin ei sisälly merkittävää julkisen vallan käyttöä, joten niiden myöntäminen sopii myös muun kuin viranomaisen hoidettavaksi. Säännösehdotukset vastaavat voimassa olevia, perustuslakivaliokunnan myötävaikutuksella säädettyjä säännöksiä (PeVL 47/2004 vp).

Valtion kiinteistövarallisuuden luovuttaminen

Perustuslain 92 §:n 2 momentin mukaan valtion kiinteää omaisuutta voidaan luovuttaa vain eduskunnan suostumuksella tai sen mukaan kuin lailla säädetään. Valtion kiinteän omaisuuden luovuttamista sääntelee nykyään laki oikeudesta luovuttaa valtion kiinteistövarallisuutta (973/2002; luovutuslaki). Luovutuslain 1 §:n 2 momentin mukaan laki koskee myös valtion virastoja ja laitoksia sekä kumotussa valtion liikelaitoksista annetussa laissa (627/1987) tarkoitettuja liikelaitoksia. Lain on tulkittu koskevan myös vuoden 2002 liikelaitoslain mukaisia liikelaitoksia.

Valtion kiinteistövarallisuuden luovuttamista koskeva päätösvalta määräytyy luovutuslain 6 §:n mukaan. Valtion kiinteistövarallisuuden luovuttamiseen kohdistuvaa päätösvaltaa voidaan pitää lähinnä valtion kiinteään omaisuuteen kohdistuvana varallisuusoikeudellisena päätöksentekona, jolla turvataan eduskunnan budjettivalta. Päätösvallan käytön kohteena ei ole valtiolle kuuluva julkinen valta tai julkisoikeudelliset tehtävät vaan valtion varallisuuteen kuuluva kiinteä omaisuus.

Luovutuslain pääsääntö on, että valtion kiinteistövarallisuuden luovuttamisesta päättää valtioneuvosto. Ministeriö päättää kiinteistövarallisuuden luovuttamisesta hallinnonalallaan ja liikelaitos hallinnassaan olevan omaisuuden osalta, jos kiinteistövarallisuuden käypä hinta on enintään 5 miljoonaa euroa. Eduskunta päättää yli 10 miljoonan euron arvoisen omaisuuden luovuttamisesta. Luovutuslaissa luovuttamisella tarkoitetaan myyntiä, vaihtoa tai muuta omistusoikeuden luovuttamista. Luovutuslakiin on otettu säännökset myös kiinteistövarallisuuden vuokraamisesta ja erityisten oikeuksien myöntämisestä.

Ehdotetun valtion metsätalousosakeyhtiöstä annettavan lain 2 §:n mukaan valtioneuvosto oikeutettaisiin luovuttamaan perustettavalle osakeyhtiölle Metsähallituksen hallintaan osoitettuun tai myöhemmin osoitettavaan tuottovaateen alaiseen maa- ja vesiomaisuuteen kohdistuva siirtokelvoton oikeus metsätalouden harjoittamiseen ja Metsähallituksen metsätalousliiketoiminta. Oikeus metsätalouden harjoittamiseen pitäisi sisällään maanomistajalle kuuluvan oikeuden suorittaa metsätalouteen kuuluvia toimenpiteitä sopimuksen kohteena olevalla alueella. Lähtökohtaisesti osakeyhtiö voisi saamansa oikeuden nojalla toteuttaa hakkuita ja myydä puutavaraa tai puutavaran hakkuuoikeuksia, hakkuutähteitä ja kantoja sekä toteuttaa muita metsätalouteen kuuluvia toimenpiteitä. Metsätalousliiketoiminnan siirtoon sisältyisi Metsähallituksen Metsätalous-tulosalueen hallinnassa olevia toimitiloja, varastoja ja muita sen kaltaisia liiketoiminnan harjoittamisessa käytettyjä rakennuksia, joiden omistaminen on kytketty asunto- tai kiinteistöosakeyhtiön osakkeiden omistukseen.

Luovutuslain 3 §:ssä tarkoitetaan valtion kiinteistövarallisuudella valtion omistamia kiinteistöjä, muita rekisteriyksikköjä ja maa- ja vesialueita sekä osuutta niihin (valtion maaomaisuus), valtion omistamia rakennuksia ja näiden osuuksia, valtion omistamia asunto-osakeyhtiöiden osakkeita ja osakkeita sellaisissa yhtiöissä, joiden pääasiallisena tarkoituksena on kiinteän omaisuuden omistaminen tai hallinta sekä valtiolle kuuluvia erityisiä oikeuksia.

Oikeus metsätalouden harjoittamiseen on omistusoikeutta suppeampi oikeus. Kun esitetty metsätalouden harjoittamista koskeva oikeus sisältäisi oikeuden hakata kasva puusto, sen voidaan katsoa rinnastuvan luovutuslain 3 §:ssä tarkoitettuun erityiseen oikeuteen. Luovutuslain 4 §:n 2 momentin mukaan kiinteistövarallisuutta, jonka käypä hinta on yli kymmenen miljoonaa euroa, ei saa luovuttaa mainitun lain nojalla. Koska luovutettavan metsätalouden harjoittamista koskevan oikeuden sekä yhtiölle siirrettävien toimitilojen arvo on selvästi yli 10 miljoonaa euroa, luovuttamisesta päättää eduskunta perustuslain 92 §:n mukaisesti antamalla luovutukseen suostumuksensa tai sen mukaan kuin lailla säädetään.

Valtion kiinteistövarallisuutta koskevan toimivallan delegointi

Perustuslain ja luovutuslain lähtökohtana on, että merkittävät kiinteän omaisuuden luovutukset edellyttävät eduskunnan suostumusta. Luovutuslailla on kiinteän omaisuuden luovutustoimivaltaa osoitettu valtio-oikeushenkilön sisällä valtioneuvostolle, ministeriöille ja liikelaitoksille. Perustuslain 92 §:n 2 momentin lähtökohtana on, että valtion maaomaisuuden luovuttamisesta päättää valtio-oikeushenkilöön kuuluva toimielin.

Esitykseen sisältyvän valtion metsätalousosakeyhtiöstä annettavan lain 4 §:n mukaan perustettava osakeyhtiö saisi rajoitetun oikeuden edustaa Metsähallitusta valtion maan haltijana. Edustamisoikeus koskisi vain sellaisia alueita, joilla yhtiöllä olisi valtioneuvoston myöntämä oikeus metsätalouden harjoittamiseen. Lakiin perustuva oikeus valtion edustamiseen koskisi vain rutiiniluonteisia toimia ja se olisi tarpeellinen Metsähallituskonsernin kannattavuuden ja Metsähallituskonsernissa harjoitettavan metsätalouden toimintaedellytysten turvaamiseksi. Esitetyn säännöksen mukaan yhtiö olisi oikeutettu edustamaan Metsähallitusta ja käyttämään sille kuuluvaa oikeutta maanomistajana kuultaessa lainsäädäntöön perustuen naapuria tai naapurikiinteistön omistajaa. Yhtiö voisi myös edustaa Metsähallitusta ja käyttää omistajalle kuuluvaa puhevaltaa yksityistien tieosakkaana, muun alueen kuin luonnonsuojelualueen rajankäynnissä sekä yhteismetsän ja yhteisen alueen osakaskunnan kokouksessa. Yhtiön oikeus edustaa Metsähallitusta ja käyttää valtion puhevalta ei koskisi venevalkaman hallinnointia varten olevan osakaskunnan eikä yhteisen vesialueen osakaskunnan kokousta, koska mainitun kaltaisilla osakaskunnilla katsotaan olevan asiayhteys Metsähallituksen julkisena hallintotehtävänä olevaan valtiolle kuuluvan kalastusoikeuden hallinnointiin.

Yhtiölle annettaisiin myös oikeus Metsähallituksen puolesta myöntää valtion maalle vähäisenä pidettävä kulkuoikeus ja valtion maata koskeva tilapäinen käyttöoikeus sekä oikeus rakentaa poronhoidon harjoittamiseksi tarpeellinen laite tai rakennelma ja porojen erotusaita.

Valtion metsätalousosakeyhtiöstä annettavan lain 4 §:ssä yhtiölle esitetyillä toimivaltuuksilla ei heikennetä valtion maanomistuksen arvoa. Esityksellä ei myöskään loukattaisi eduskunnan budjettivaltaa. Ehdotetulla lailla yhtiölle osoitettaisiin kelpoisuus käyttää valtiolle maanomistajana kuuluvaa puhevaltaa vain luonteeltaan vähäisissä asioissa, jotka eivät koske perustuslain 92 §:n 2 momentissa tarkoitettua valtion kiinteän omaisuuden luovuttamista. Yhtiölle esitetyt oikeudet liittyvät kiinteästi metsätalouden harjoittamiseen valtion maalla. Jos ehdotettuja edustamisoikeutta ja määräämistoimia koskevia järjestelyjä ei toteuteta, liikelaitoksessa joudutaan hoitamaan huomattavasti metsätalouden harjoittamiseen liittyviä tehtäviä.

Saamelaisten kulttuuri-itsehallinto

Esitys ei sisällä saamelaisten asemaa heikentäviä muutoksia. Ehdotetun Metsähallituksesta annettavan lain 6 §:n mukaan Metsähallituksen hallinnassa olevien luonnonvarojen hoito, käyttö ja suojelu on sovitettava yhteen saamelaisten kotiseutualueella siten, että saamelaisten kulttuurin harjoittamisen edellytykset turvataan. Ehdotetun valtion metsätalousosakeyhtiöstä annettavan lain 3 §:n mukaan yhtiölle annettavaa maa- ja vesiomaisuutta koskevaa käyttöoikeutta luovutettaessa ja sen ehtoja tarkistettaessa on huolehdittava, että Metsähallituksesta annettava lain 6 §:ssä tarkoitettujen yleisten yhteiskunnallisten ja 7 §:ssä tarkoitettujen muiden yhteiskunnallisten velvoitteiden toteuttaminen turvataan ja Metsähallituksen hyväksymiä luonnonvarojen käyttöä koskevia alueellisia suunnitelmia noudatetaan.

Saamelaisten kotiseutualueelle perustettavien neuvottelukuntien vuoksi esitys jossain määrin vahvistaa voimassa olevaan lakiin nähden saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää kieltään ja kulttuuriaan. Maa- ja metsätalousministeriö katsoo, että ehdotetut säännökset yhdessä saamelaiskäräjistä annetun lain (974/1995) 9 §:ssä tarkoitetun neuvotteluvelvoitteen kanssa turvaavat riittävällä tavalla perustuslain 17 §:n 3 momentin mukaisen saamelaisten oikeuden ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan.

Säätämisjärjestys

Edellä esitetyn perusteella maa- ja metsätalousministeriö katsoo, että esitykseen sisältyvät lait voidaan säätää tavallisen lain säätämisjärjestyksessä.